

Қўпдан чиққан тизгинлар изтиробини

3-бетда

асрнинг ғавғоси савдоси

4-бетда

уятни уяптирган "INSTAGRAM"

8-бетда

Оила Ва

Оила соғлом ва бахтли бўлса, бутун жамият барқарор ва фаровон бўлади.

Ислом КАРИМОВ

32 (1287)-сон 10 август 2016 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Жамият

**ГЎЗАЛ ВА БЕТАКРОРИМСАН, МУҚАДДАС ВАТАНИМ,
ЖОНИМ СЕНГА ФИДО, ЎЗБЕКИСТОНИМ!**

ИСТИҚЛОЛ МЕНИНГ ТАҚДИРИМДА

САБОҚ

Бугун мустақил диёримизда таълим соҳасига юксак эътибор қаратилаётгани ҳеч кимга сир эмас. Ушбу эътибор туфайли ҳатто чекка ҳудудлардаги ёшлар ҳам ҳар жиҳатдан замонавий, шинам таълим даргоҳларида малакали устозлардан сабоқ олмоқдалар. Келажак бунёдкорлари – ёш авлодга таълим беришдек шарафли вазифада фаолият юритаётган мен ва ҳамкасбларим эса ушбу ислохотлардан илҳом олиб, ўзгача иш жоат билан фаолият юритмоқдамиз.

1986 йили Самарқанд давлат университетини тугатиб, ўқитувчилик қила бошладим. Ҳозирги кунда 1-мактабда ўзбек тили ва адабиёти фанидан дарс беришман. Ушбу фандан сабоқ бериш менга ўзгача завқ-шавқ бағишлайди. Ахир, ҳазрати Алишер Навоий ардоқлаган ва бетакрор дурдоналари билан ўзбек тилини бойитган маънавий меросимизни ўқитиш кимнинг кўнглини ифтихорга тўлдирмайди? Дунёда 3 мингдан зиёд тил бор. Бироқ, уларнинг ҳаммасига ҳам давлат тили мақоми берилмаган. Шукрки, бизнинг ўзбек тилимизга давлат тили мақоми берилган.

Ўқувчиларга сабоқ бериш жараёнида уларнинг сиймосида юртимизнинг эртанги кунини белгилаб берувчи чин маънодаги баркамол авлодни кўраман.

Оилам билан бахтиёр яшаймиз. Турмуш ўртоғим Маҳмуд Жумаев провизор-фармацевт сифатида ишлапти. Ўғлим Акбар Жумаев Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетини ўқитувчи, қизим Гулноза Жумаева Ўзбекистон Миллий университетининг ўзбек филологияси факультетини тугатиб, мен каби ўқувчиларга жонажон тилимиздан сабоқ бериб келмоқда. Кенжа фарзандим Фарҳод эса 2015 йилда Тошкент фармацевтика институтини тугатди. У тадбиркорлик билан шугулланмоқда. Олти нафар ширин набиранинг меҳрибон буvisи эканимдан чексиз бахтиёрман.

Бугун ҳар бир юртдошимизнинг чеҳрасида бугунги дорилмон кунлардан мамнунлик, эртанги ёруғ келажакка бўлган юксак ишонч ҳамда шу Ватан тақдирига дахлдорлик каби олижаноб туйғуларни сезиш қийин эмас. Истиқлол берган сабоқ барчамизнинг қалбимизда шундай гўзал туйғуларнинг камол топишига сабабчи бўлди. Бизга шундай улуг бахт ато этган мустақиллигимиз абадий бўлсин!

Люба ЖУМАЕВА,
Ўзбекистон Республикаси
Халқ таълими аълочиси

**СЕҲРЛИ
БАРМОҚЛАР СИРИ**

Нурота тумани азалдан ўзининг нафис кашталари билан жаҳонга донг таратган. Хотин-қизларимизнинг нозик бармоқлари яратган мўъжизалар бутун ҳам бутун дунёга машҳур.

Ёшлигимдан кашта тикишга қизиқиб, кўнглимдаги покиза орузларни матога нақш этиш, момоларимизнинг асрий урф-одатларини ўз тенгдошларимга етказиш мақсадида ушбу соҳани мукамал ўзлаштиришга ҳаракат қилиб келмоқдаман.

Бугун мен тиккан кашталар ўз харидорларини топаётганлигидан хурсандман. Ушбу ҳунар ортидан кўплаб танлов ва фестивалларда иштирок этиб, совриндор бўлдим. Жумладан, 2014 йилда "Менинг бизнес гоям" танловининг республика босқичи йили сифатида ўз бизнесимни йўлга қўйиш учун имтиёзли фонларда кредит олишга муваффақ бўлдим. 2015 йилда "Ташаббус" кўрик-танловининг вилоят босқичида "Энг яхши ҳунарманд", республика босқичида эса "Энг яхши ёш ҳунарманд" номинацияларида голибликни қўлга киритдим. "Юрт келажиги – 2015" иқтидорли ёшлар танловининг республика босқичида фаол иштирок этдим.

Бугун озод ва обод, келажиги буюк Ватанимизда мен каби ёшлар учун барча шароит ва имкониятлар яратиб берилган. Ушбу имкониятлардан унумли фойдаланиб, ўз иқтидор ҳамда истеъдодимизни намоён этган ҳолда юртимизни жаҳонга танитиш – биз ёшларнинг ҳаётдаги бош мақсадимиз бўлиши даркор.

Гулжаҳон ИСЛОМОВА,
тадбиркор

“ЮРАКДАН КУЙЛАЙМАН СЕНИ, ВАТАНИМ!”

Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетиди Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси томонидан истиқлолимизнинг 25 йиллигига бағишлаб “Юракдан куйлайман сени, Ватаним!” деб номланган мушоира ўтказилди.

“Ўзгал ва батакоримсан, муқаллас Ватаним, жоним сенга фидо, Ўзбекистоним!” шиори остида ташкил этилган мазкур мушоирада таниқли шоир ва ёзувчилар, Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорлари, хотин-қизлар кўмиталарининг фаоллари, ўқитувчилар, талаба-ёшлар, «Ораста қизлар» тўғарақлари аъзолари иштирок этди. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси М.Аҳмедов ва бошқалар истиқлол йилларида ёш авлод маънавиятини юксалтиришнинг муҳим воситаси сифатида миллий адабиётимизни раънақ топтириш, сўз санъатига меҳри баланд истеъдодларни қамолга етказиш масаласига устувор вазифа сифатида эътибор қаратилаётганини таъкидлади.

Бугунги кунда Зулфия давлат мукофоти совриндорларининг сонга 240 нафарга етди. Шулардан 54 нафари адабиёт йўналишидаги ютуқлари учун мукофотга лойиқ деб топишган. Зулфияхоним қизлари орасида Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, Президент ва Навоий стипендиантлари бор. Бугунги кунда уларнинг аксарияти республика ҳамда ҳудудий оммавий ахборот воситаларида фаолият юритишмоқда. Ўтган йилларда Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси

саъй-ҳаракати билан совриндорларнинг 20 га яқин китоблари чоп этилишига эришилди.

Зулфия мукофоти совриндорлари орасида улкан ютуқларни қўлга киритаётган иқтидор эгалари талайгина. Жумладан, Гули Нигор Авазова “Олтин қалам” миллий мукофоти доирасидаги регионал диалог халқаро нодавлат нотижкорат ташкилотининг “Инсон ҳуқуқлари бўйича энг яхши материал” номинацияси совриндори.

– Ҳар йили анъанавий тарзда ўтказиб келинаётган Зулфия мукофоти совриндорлари анжуманининг жорий йилдаги “Юракдан куйлайман сени, Ватаним!” мавзусида Адабиёт йўналишидаги Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорларининг мушоираси бу гал ўзгача ўтди, – дейди Зулфия номидаги Давлат мукофотининг совриндори, шоира Гули Нигор Авазова. – Ҳар йили она Ватан, эл-юрт мадҳи тараннум этилган шеърларимизни ўқирдик. Бу галги совриндорлар анжуманида элимизнинг адабий қадриятлари – мушоира, бахру байт, пайров ҳамда устоз-шогирдлик анъаналарига асосланган шеърхонлик кечаси тадбирга таширф буюрганлар қаторида ўзимизга ҳам қўтаринки қайфият бағишлади.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Хотин-қизлар кўмитасининг раиси Э. Боситхонова сўзга чиқди.

У.АДИЗОВА,
“Оила ва жамият” мухбири

“КЎККА ҚАДАГАЙМИЗ ВАТАН БАЙРОҒИНИ!”

Ўзбекистон Миллий олимпия кўмитасида энг улуг, энг азиз байрамимиз – Ватанимиз мустақиллигининг 25 йиллигига бағишлаб «Кўкка қадагаймиз Ватан байроғини!» шиори остида Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорлари иштирокида тадбир ўтказилди.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ҳамда Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси томонидан ташкил этилган тадбирда Президентимиз раҳнамолигида мамлакатимизда спортни ривожлантиришга қаратилаётган эътибор, яратилаётган шарт-шароитлар самарасида хотин-қизлар ўртасида спорт кенг оммалашаётгани таъкидланди. Юртимизнинг барча ҳудудларида бунёд этилган замонавий спорт иншоотларида ўғил-қизлар спортнинг қўллаб-қувватлари билан шугулланиб, саломатлигини мустаҳкамламоқда.

Мустақиллик йилларида соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш, аҳоли ўртасида жисмоний маданиятни кучайтириш, аёллар ва болалар, оилавий спортни ривожлантириш, қишлоқ жойларида спортни янада оммалаштириш, аёл мураббийларни рағбатлантириш борасида муайян ишлар амалга оширилди. Натижада республикада мавжуд бўлган спорт мажмуаларида 72 та ихтисослаштирилган спорт секциялари фаолияти йўлга қўйилди.

Бугунги кунда спорт билан мунтазам шугулланаётган қизлар 3 млн.дан ортиқча ташкил этмоқда. Ушбу саъй-ҳаракатлар, олиб борилган ислохотлар, ўз навбатида, болалар саломатлигига, хусусан, қизларнинг баркамол вояга етишига изобий таъсир ўтказди. Натижада ўқувчилар ўртасида ўткир респираторли вирусли инфекция билан касалланиш 28,7 фоиз; пневмония билан касалланиш 35,2 фоиз; бронхит билан оғриш 28,2 фоиз; скалиоз билан касалланиш 25,3 фоиз камайишига эришилди.

Спорт билан мунтазам шугулланадиган қизларнинг халқаро миқёсдаги мусобақаларда қўлга киритган ютуқлари мисли қўрилмаган тарада ортди.

Зулфия номидаги Давлат мукофоти соҳибаларининг 44 нафари спортнинг турли йўналишлари бўйича Ўзбекистон, Осиё чемпионлари ва шунинг билан бирга, халқаро ва жаҳон чемпионларидир. Улар орасида халқаро даражадаги спорт усталари бор. Совриндорлар юртимизда болалар спортига кўрсатилаётган эътибор ва истиқлол шарофати билан ана шундай бахтга муяссар бўлганини алоҳида эътироф этишди.

Бу каби тадбирлардан мақсад – Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорларининг фаолияти ва ютуқларини кенг тарғиб этиш, уларни рағбатлантириш, яратилган шарт-шароит натижасида сафи кенгайиб бораётган ёш спортчи қизларнинг аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этишдаги ролини кучайтиришдир.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Хотин-қизлар кўмитаси раиси Э. Боситхонова қатнашди.

У.ТУРСУНОВА,
“Оила ва жамият” мухбири

КЎКРАК СУТИ – БЕБАҲО НЕЪМАТ

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлигида болани кўкрак сuti билан озиқлантиришни тарғиб этиш бўйича жаҳон ҳафталигида мамлакатимизнинг иштирокига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди.

БМТнинг Болалар жамғармаси (ЮНИСЕФ) билан ҳамкорликда ташкил этилган тадбирда давлат, жамоат, халқаро ташкилотлар вакиллари, олимлар, шифокорлар иштирок этди.

Ёш болаларни кўкрак сuti билан боқиш ва саломатлигини яхшилаш масаласини долларб ҳисобланган 170 дан ортиқ мамлакат ҳар йили 1 августдан 7 августгача Жаҳон кўкрак сuti билан боқиш ҳафталигини нишонлайди. Жорий йилда ушбу ҳафталик “Кўкрак сuti билан боқиш – барқарор ривожланиш негизи” мавзусида ўтказилди. Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазири ўринбосари Л.Тўйчиев, Республика ихтисослаштирилган педиатрикий илмий-амалий тиббиёт маркази директори Д.Аҳмедова, БМТ Болалар жамғармасининг мамлакатимиздаги ваколатхонаси раҳбари вазифасини бажарувчи В.Арсланагич-Ибишевич ва бошқалар Ўзбекистонда Президент Исроҳ Каримов раҳнамолигида соғлиқни сақлаш тизимини модернизациялаш бўйича амалга оширилаётган изчил ислохотлар инсон саломатлигини асраш, оналик ва болаликни муҳофазалашда юксак самаралар бераётганини таъкидлади. Мамлакатимизда оналар ва болаларга тиббий ёрдам кўрсатиш бўйича замонавий тизим яратилган. Бу йўналишда фаолият юритувчи бирламчи тиббий-санитария муассасаларида тортиб, ихтисослашган марказларга бўлган бўғинда жаҳон тиббиётининг илғор усуллари ва технологияларини жорий этишга доимий эътибор қаратилаётган.

– Кейинги йигирма йил давомида ЮНИСЕФ Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати билан яқин ҳамкорликда иш олиб борилмоқда. Жумладан, мамлакатда она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш борасида болалар ва аёллар ҳуқуқларини амалга оширишда жиддий тараққиётга эришилган, – деб таъкидлади ЮНИСЕФнинг Ўзбекистондаги Ваколатхонаси раҳбари вазифасини бажарувчи Берина Арсланагич-Ибишевич. – ЮНИСЕФ фақат кўкрак сuti билан боқиш патронаж ҳамшираларининг таширфлари режаси қамраб олинган муҳим амалиётлар қаторига киритилганлигини мамнуният билан таъкидлади.

Давлатимизда болага нисбатан дўстона шифохоналар ташаббуси (БНДШТ) қўллаб-қувватланмоқда. Юртимиздаги 96 та соғлиқни сақлаш муассасалари БНДШТ сертификатларига эга. Яна иккита шифохона Тошкент вилоятининг Чирчиқ шаҳридаги виллоят перинатал марказига ҳамда Республика ихтисослаштирилган акушерлик ва гинекология илмий-амалий тиббиёт марказининг Намангандаги филиалига ҳафталик доирасида болага нисбатан дўстона тиббиёт муассасаси сифатида тан олинганлиги юзасидан сертификат тақдим этилди.

– Икки ёшга тўлгунча кўкрак сuti билан боқиладиган болалар қисқа муддат эмизиб боқилган ёки сунъий маҳсулотлар билан озиқлантирилган болаларга нисбатан касалликка чалиниш ва ўлим ҳолатлари бўйича анча паст кўрсаткичларга эга, – дея изоҳлади Республика ихтисослаштирилган педиатрикий илмий-амалий тиббиёт маркази директори, профессор Дилором Аҳмедова. Ҳафталик доирасида мамлакатимиздаги тиббиёт муассасаларида турли акциялар, соғломлаштириш тадбирлари ташкил этилди.

Ўз мухбиримиз

ҲОКИМ ЖУРНАЛИСТЛАР ҲУЗУРИДА

Тошкент шаҳар ҳокимлигида жорий йилнинг биринчи ярмида Мирзо Улуғбек туманини иқтисодий-ижтимоий ривожлантириш, Мустақиллик байрамини муносиб нишонлаш, куз-қиш мавсумига пухта тайёргарлик кўриш, аҳоли бандлигини таъминлаш, давлат дастурларининг ижроси юзасидан матбуот анжумани ўтказилди.

– Президентимиз раҳнамолигида амалга оширилаётган изчил ислохотлар самарасида Мирзо Улуғбек тумани ҳам изчил ривожланиб, тобора кенг оғмоқда, – дейди туман ҳокими Ш.Аҳмедов. – Мустақиллик байрамини муносиб кутиб олиш мақсадида кенг қўламли қурилиш, ободонлаштириш, қўламазорлаштириш ишлари амалга оширилмоқда. Тумандаги турар жой бинолари, кўчалар, йўл ва йўлакларни таъмирлаш, ёритиш тизимларини янада такомиллаштиришга қаратилган ишлар давом этмоқда.

Туманда 54 маҳалла, 1361 кўп қаватли уй мавжуд. 19 шифохона, тўртта истироҳат боғи, бешта дам олиш маскани аҳоли хизматига.

Туманда 12 йirik корхона, 5 минг 300 дан зиёд кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъекти фаолият

кўрсатмоқда. Жорий йилнинг биринчи ярмида йirik корхоналар томонидан 1 триллион 90 миллиард сўмдан зиёд саноат, уч юз миллиард сўмдан ортиқ истеъмол маҳсулотлари ишлаб чиқарилган.

Маҳаллийлаштириш дастурига киритилган ўнта лойиҳа бўйича 21,7 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, экспорт салоҳиятини ошириш дастури доирасида 68,3 миллион долларлик маҳсулот экспорт қилинган. Тумани иқтисодий-ижтимоий ривожлантириш ва саноат салоҳиятини ошириш мақсадида 103 инвестиция лойиҳаси амалга оширилган.

Анжуманда вояга етмаганлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олиш, ёшлар маънавиятини юксалтириш борасидаги ишларни янада кучайтириш лозимлиги айтилди.

Куз-қиш мавсумига пухта тайёргарлик кўриш мақсадида мавжуд ҳуусий уй-жой мулкдорлари ширкатларига бугунги кунга қадар тижорат банклари томонидан қарийб 10 миллиард сўмлик кредит маблағи ажратилган.

К.АДАШБОВА

Долзарб мавзу

Таниқли адабиётшунос олим Иброҳим Ғофуровнинг “Ҳаё – халоскор” китобида бир мўъжаз ҳикоя келтирилган. Унда ёзилганча, пашша хона ичига кириб қолибди. Аввалига хона бўйлаб визиллаб учибди. Сўнг ойнага яқинлашибди, чиқиш йўлини топганига қувониб ўзини ойнага урибди. Ураверибди, уварибди. Шу пайт қаёқдандир ковоқари пайдо бўлибди-ю пашшага йўл кўрсатмоқчи эканини айтибди ва уни ортидан эргаштириб, оч ётган гўмбақларига едирибди. Шундан бери гўмбақлар семир-риб ўсётганмиш.

Иродаси бўш, фикри саёз, маънан ожиз кимсаларни ҳаёт ана шундай жазолайди. Ўзи билмаган дунёга кўр-кўрона интилиш ундайларни гўмбақларга ем бўлган пашша ҳолига солади. Бу эса бугун орамазда тинчликка, тўқликка шукр қилмай, интернетда топишган танишларига, уларнинг сохта даъватларига ишонган, натижада бу иймонсиз кимсалар қўлига айланиб қолган кишиларнинг қисматиға ўхшайди. Дунё бўйлаб терроризм, диний экстремизм тузоқлари кўпайган бир даврда бадният кимсаларнинг юзаки ғояларига, пуч ваъдаларига учиб, юртидан, ота-онасидан, иймонидан кечиб кетган ана шундай жаҳолат қуллари, минг афеуски, йўқ эмас. Баъзида бундай кимсалар орасида ўзбекистон болаеси ҳам учраб қолаётгани кишини изтиробга солади.

Сохта эътиқод ортидан қувиб айрим хориж давлатлар орқали Сурияга ўтиб кетган баъзи бир Ватан хоинлари ҳақидаги “Қиёматга қолган қара” номли ҳужжатли фильм барча юртдошларимиз қатори менинг ҳам қалбимни ларзага солган эди. Аниқ далил ва тас-вирлар билан берилган мазкур фильм мана, неча ойдириқ менга тинчлик бермайдди. Пул ишлаш мақсадида четга чиқиб, у ерда бузғунчи оқимларга қўшилиб қолган манфур кимсалар оиласини, жуфти ҳалоллини, ҳатто опа-сингилларини ҳам қонли ўлкаларга бошлаб келиб, жирканч ким-

саларнинг қўлларига топшираётгани кишини даҳшатга солади.

Бегуноҳ инсонларнинг осуда ҳаётини бузиб, умрига зомин бўлаётганлар саноқли бўлса-да, улар орасида тенгдошларимизнинг ҳам борлиги жуда оғир ҳолат.

“Ўғилларим олий ўқув юр-ти-рига кириб, талаба бўлишганида, кий-ган либоси ярашиб турганини кўриб, минг-минг шукро-на айтганим, фар-зандларим билан фахрланиб, улар-ни дунёга кўз-кўз қилгим келган-ди. Тўйлар қилишни орзулардим... Ҳозир... Ҳозир эса... Эй, Худо! Нега она бўлиб ярадим-а?! Ва-танга оқ бўлган, кимлигини унутган, хориждаги жанг май-донларида қурол кўтариб юрган ватангадолар-ни нега айнан мен дунёга келтирдим?”

Бир эмас, икки фарзан-дининг орти-дан боши эгик онанинг ортиқ га п и р и-ш-га мадори етмади. Адашган ўғилларининг гуноҳи учун халқидан кечирим сўраётган мушטיפар онанинг оқлари юрагингизни ўртади. Унга раҳмингиз келади-ю, чора топ-майсиз.

Фарзандларининг бу даража-да ўзгариб, бутунлай бошқа ин-сонга айланишида ота-онанинг ҳам айби бор-ку, дейсиз. Фар-зандининг юриш-туришидаги ўзгаришларини илғамаслик, ин-тернетга муккасидан кетганида буни замонавийликка йўйиш, суҳбатдошлари, дўстлари ким-

ёхуд лоқайдликнинг жазоси

лиги билан қизиқмаслик... Буларнинг бари хушёрлиқни йўқотиш, тизгинни қўлдан чиқариш, лоқайдлик эмасми?

Кўронтепалик Бердиевлар оиласида соғлом муҳитнинг йўқлиги бу оиладан Ватан хоини чиққанида янада аниқ билинган. Бир ноқбил фарзанд умрининг ярмидан кўпини яшаб бўлган, ярим жон отаси-ни бутун жамият олдида қон йиғатди.

“Андижон вилоятининг Хонобод туманида тутилган Улуғбек Ҳасанов турмуш ўртоғи Дилноза Қурбоновани ҳам ўз

ёнига чакириб олган. Бугунги кунда Сурия-даги жиҳод майдонларида қон кечиб юриб-ди...”. Бутун бир оила, аросатда-ги аёл, бегуноҳ гўдақлар... Улар-нинг аччиқ тақдир-и учун ким жавоб беради? Боласи-ни, келини ва набиралари-ни ўага юрт-га жўната-ётганида ушбу қа-рорининг оқибатини кўра билма-ган ота-она-ми? Ўз масъу-лиятини унут-ган маҳалла фаоллари ми ёки “ҳаммаям ўзидан ортмай-ди” қабилида иш тутишга ўрганиб бораёт-ган қариндош-уруғларми?..

Муш оҳада қилиб кўрсак, ўз мустақил фик-рига оға одам би-ровнинг етовига муҳтож бўлмайди.

Ичи сувга тўлган ко-сага яна сув қўйиб бўлмаганидек, онгда бўшлиқ бўлмаса, ҳеч қандай бегона гояга жой топилабди. Муҳтарам

Президентимиз Ислоҳ Кари-мов ўзининг “Юсуф маъна-вий – енгилмас куч” асарида таъкидлаганидек, қаердадир бўшлиқ бўлса, албатта, уни кимдир тўлдиришга ҳаракат қилади. Айрим ёшлар онгидаги бўшлиқнинг, фикрсиликнинг юзага келишида, уларнинг қатъиятсизлигида ота-оналар-нинг беътиборлиги, қолаверса, айрим маҳалла фаоллариёи ёши улуғларининг лоқайдлиги са-баби эмасмикан?!

Оилани, ота-онани, бизча-лик муқаддас биландиган халқ бўлмаса керак. Ўзбеклар Ва-танини сотиш, бегуноҳ инсонлар

қонини тўкиш у ёқда турсин, қорни оч бўлса-да, ўзганинг нонига кўз олайтирмаган. Фар-зандлар болалигидан яхшилик-ка, меҳр-оқибатга ўргатилган. Бундан ташқари, маҳалла деб аталган ноёб тузилма ҳам фақат бизда бор. Ахир азалдан миллат маънавиятининг негизини ои-лада ота-она ибрати, жамиятда кўпини кўрган қайнонларнинг ўғиту тарбияси ташкил қилган. “Ҳозирги ёшлар жуда-а доно бўлиб кетган!” дейишади катта-лар. Эҳтимол, бир неча хори-жий тилларни, замонавий ах-борот технологияларини яхши билармиз. Бироқ ҳаётни яхши билмайдиган, гўр, кичик му-аммолар олдида ҳам эсанкираб қоладиган ёшларни ўз ҳолига ташлаб қўйиб бўлмайди. Шу сабаб ҳам давлатимиз ёшлар тарбияси, уларни тўғри йўлга ундашда ёши улғуларимизни янада фидойиликка чақиради.

Хоин фарзандлари учун маҳалласининг, халқининг, Ватанининг олдида боши эгил-ган ота-оналарнинг қисмати, уларнинг фарзанд тарбия-сидаги ҳатоси ҳар бир юрт-дошимизга ибрат бўлиши керак. Айниқса, бугун ўғли ёки қизини четга жўнатиб, уларнинг турмуш-турмушидан беҳабар юрганлар янада хушёр бўлмоғи, керак бўлса, фарзанд-ларини шу бугуноқ Ватанига қайтариш чораларини кўрмоғи лозим. Эртага улар ҳам озгина лоқайдлик, беътиборлик би-лан юқоридаги ватангадолар-нинг ота-оналарига қисматдош бўлиб қолмайдилар, деб ҳеч ким қафолат бермайди.

Қаттиққўллик яхши одат эмас, бироқ тарбия йўлида ишлатилса, хайрлидир, деган ҳикмат бор. Зеро, энди-ти-на ҳаётга кириб келаётган ёшларнинг ахлоқ ва тарбия тизгинини маҳкамроқ тут-диган даврда яшашмиз. Огоҳ бўлайлик, токи, бўш қўйилган ёки бутунлай қўлдан чиққан тизгинлар нафақат ота-она-ларни, балки бутун бошли миллатни, халқни аччиқ из-тиробга солмасин.

Дилнавоз ҚўЛДОШЕВА

ҚУНДУЗ МОМОНИНГ ДУОСИ

...Холмурод ака автомашина-сига ўтирмасданок уали телефони жиринглади.

– Ассалому алайкум. Мен Ки-тоблик дўстингиз Шавкатман. Уй-ичилар, бола-чақалар саломатми?

– Ээ, жўра омонмисиз? Раҳмат, ҳаммаси яхши. Нечук тонг саҳардан йўқлаб қолибсиз, тинчликми ишқилиб..."

– Худога шукр, тинчлик, жўра. Безовта қилган бўлсам кечиринг. Хўп десангиз Яққабққа – Маҳмудниқига ўтиб келсак, баҳонада Қундуз момони ҳам зибрат қилиб, дуосини олиб қайтардик.

– Майли, жўра, сиз нима де-сангиз, шу-да-а..."

Орадан бир соатча вақт ўтгач, “Дамас” автомашинаси етиб келди.

– Бу йигит Қарипдан, – деди Шавкат Норқобилов истараси иссиқ, кулгичи ўзига ярашган Холмурод акага мени таништирар экан”. Машинага чиқдик.

У кунги иссиқларга солиш-тирғанда ҳаво ҳарорати анча па-сайган. Яққабғ қўрғончасидан ўтгач, Қўштегирмон кишлоғига

бурилдик. Кейинги қишлоқ – Хонақа. Уловимиз паст-баланд тепаликлар орасида ўтиб асфальт йўлга чиқиб олди. Тонги қуёш нурлари Хонақага ўзгача тароват бағишлаган эди. Мусаффо тоғ ҳавоси киши кайфиятини кўтаради. Атрофдан қўй-қўзиларнинг матраши эшитилади.

– Хўп анави, тоғ ёнбағридаги боғни дўстиниқ Маҳмуджоннинг қайнотаси Искандар бобо барпо этган, – дейди ҳамроҳимиз Шавкат ака дарахтзор-ларга ишора қилиб.

Паст-текисликларда салкам ўн гектарлик мевали боз ястаниб ётиб-ди. Автоматинамиз кишлоқдаги 15-мактабдан ўтгач, икки томонига турнақатор тол экилган кўчага кириб тўхтади.

– Тушаверинглар шу уй, – деди Шавкат ака, – икки табакали дарво-зани оҳиста қокаркан.

Очиқ чехралли, хушфёл Маҳмуджон Бекназаров бизни илиқ қарши олди. Салом-алиқдан сўнг ичкарилади. Дов-дарахтлар, кўкка бўй чўзган тераклар ҳовлига ажиб бир гўзаллик бахш этиб турибди.

– Момом мана бу уйда, – деди

Маҳмуджоннинг турмуш ўртоғи Роҳилахон бизни саранжом-сарашта хонага бошларкан.

Опоқ рўмол ўраган фариштаси-фат Қундуз момо билан омон-эсон айтишдик.

Яққабғ туманининг Хонақа маҳалласида истиқомат қилаётган Қундуз момо пир бадавлат онахон-лардан. Беш нафар фарзандни оқ ювиб, оқ тараб элга қўшди. Ҳаётнинг аччиқ-чучугини кўп тотган, умри мана шу тоғ-тоғлар орасида меҳнат билан ўтган Қундуз момо Чоршанбиева 94 ёшга тўлди.

– Яхшидир, ёмондир мана, шунча йил яшадик. Қийинчилик йилла-рини ҳам кўрдик. Қувонган кунла-римиз ҳам бўлди. Тўйлар қилдик. Яқинларимизни тупроққа топишдик. Ҳаёт шунақа. Чархпалакка ўхшайди. Бир нарсаси – одам шукр қилишни били-ши, тўқликка, тўқинликка етдим, деб кечаги кунини унутиб қўймаслиги ке-рак. Чекка кишлоқда яшасак ҳам юр-тимизда бўлаётган ишлардан хабарим бор. Ҳаётдан узилиб қолганим йўқ. Кексаларга кўрсатилаётган ғамхўрлик бизларга ҳам етиб келади. Ёшимизни

яшаб, ошимизни ошаб бўлдик, бола-ларим. Озгина эътибордан қўнгимиз тоғдек кўтарилади. Мени йўқлаб кел-ганларингдан бошим осмонга етди.

Қундуз момо қўлини очиб узоқ дуо қилди. Юртимизга тинчлик, оёсайш-талиқ, мана шундай катта ишлар бо-шида турган Юртбошимизга узоқ умр, фарзандларимизга соғлиқ-саломатлик тилади.

Момонинг тўнгичи ўрол Бекназа-ров нафақада. Иккинчи ўғли Тўйчи – муаллим. У қишлоқдаги 15-мак-табда ёшларга сабоқ беради. Қизлари Мухтарам ва Гулчехра бир этак фар-зандлари билан осуда ҳаёт кечирмоқда. Кенжатоғи Маҳмуджон катта оилага бош. Боғдорчилик, дехқончилик билан шугулланади.

– Отам раҳматли уста боғбон эди, – дейди Маҳмуджон. – Бизларни ҳам меҳнатга ўргатди. Қишлоққа кира-веринидаги мана шу дов-дарахтлар отамни эслатиб туради.

Момо билан ўхшлашиб қайтар эканмиз, унинг дуоларидан қўнгимга ёруғлик инди.

Шавкат СУЛТОНОВ,
“Оила ва жамият” муҳбири

Қариси бор уйнинг – париси бор

Чегараларни супириб ташлаётган ва бутун дунёни қамраб олаётган одам савдоси нафақат давлат балки, жаҳон миқёсидаги тарғибот-ташвиқот ишларини талаб этади. Ушбу жиноятга қарши курашишда давлатларaro ҳамкорлик муҳим аҳамиятга эга эканини ҳар қадамда учратиш мумкин.

АСРНИНГ ФАВЗОПИ САВДОСИ

дунёни ташвишга солмоқда

Маълумки, одам савдоси инсониятнинг азалий муаммоси. Унга қарши жиддий кураш ўтган асрнинг 70-80-йилларида Европа давлатларида бошланганди. Жаҳон иқтисодиётидаги ўзгариш ва янгиланишлар, транспорт тараққиёти, маҳаллий ва давлатларaro миграция жараёни одам савдоси гуркираб-яшнашининг энг катта омилдир. XX асрнинг 80-90-йилларида келиб одам савдоси дунё миқёсида долзарб муаммолардан бирига айланди, ундан келадиган даромад озик-овқат, темир йўл, ёғоч саноати ва рангли металл (алюмин, рух, мис)лардан бирмунча баландлиги билан ҳам дунёни ташвишлантирмоқда. Кейинги йилларда одам савдоси туфайли юзага келаятган глобал хавф қанчалик ортиб бораётган бўлса, дунёнинг қатор мамлакатларида бу жиноятга қарши курашишга қаратилган чора-тадбирлар кўлами ҳам шунчалик кенгаймоқда.

Бугунги кунда долзарб масалалардан бири бўлган — она тилимизга, миллийлигимизга мутлақо ёт бўлган “одам савдоси” деб аталмиш трансмилий жиноятнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш борасида юртимизда ҳам қатор ҳуқуқий ислохотлар амалга оширилмоқда. Одам савдоси трансмилий, яъни ҳудуд ва чегара танламайдиган жиноят эканлиги ҳисобга олиниб, Ўзбекистон 2003 йил 12 декабрда БМТ Бош Ассамблеяси томонидан 1950 йилда қабул қилинган “Одам савдоси ва фохизмизмининг учинчи шахслар томонидан ишлатилишига қарши кураш тўғрисида”ги Конвенцияга қўшилиди. Шунингдек, мамлакатимиз Парламенти томонидан БМТ Бош Ассамблеясининг 2000 йил 15 ноябрда қабул қилинган “Трансмилий уюшган жиноятчиликка қарши

кураш тўғрисида”ги Конвенцияга ҳамда одам савдоси, айниқса, аёллар ва болаларни сотишнинг олдини олиш, унга чек қўйиш ва бунинг учун жазаолаш тўғрисидаги қўшимча ҳужжатлар имзоланди.

Бу борада мамлакатимизда мустақкам ҳуқуқий-меъёрий база яратилган. Ўзбекистон Республикасининг “Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида”ги қонуни, Президентимизнинг 2008 йил 8 июлда қабул қилинган “Одам савдосига қарши курашиш самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори ушбу трансмилий жиноятнинг олдини олиш ва унга қарши курашишда муҳим дастуриламал бўлмоқдаки, буни кун сайин аҳолининг одам савдоси борасидаги билим даражаси ўсиб бораётгани ва унга қарши курашишда муайян натижаларга эришилаётганида ҳам қўриш мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси, Ички ишлар вазирлиги, Одам савдосидан жабрланганларга ёрдам бериш ва уларни ҳимоялаш бўйича республика реабилитация маркази мутахассислари, туманлардаги ҳуқуқий муҳофаза қилиш идоралари ҳамда одам савдосига қарши курашиш бўйича идораларaro ҳудудий комиссияси аъзолари, давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари жойларда мунтазам равишда тушунтириш-тарғибот ишларини ташкиллаштириши натижасида бугунга келиб ушбу жиноятни бартараф эттишга эришилмоқда.

Айниқса, мамлакатимиздаги одам савдосига қарши курашиш бўйича идораларaro ҳудудий комиссияси томонидан 2009-2015 йилларда олиб борил-

ган ишлар натижасида одам савдосига қарши курашиш, унинг келиб чиқиш сабаблари, шарт-шароитларини бартараф этиш ва оқибатларини бирмунча камайтиришга эришилди.

— Аҳоли ўртасида қатор ташкилотлар ва ҳуқуқий муҳофаза қилувчи идоралар билан ҳамкорликда ўтказилаётган йиғилиш ва учрашувларда одам савдосига йўл очувчи сабаблар, унинг олдини олиш омилларини тушунтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда, — дейди “Қамолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати Баҳмал тумани кенгаши етакчи мутахассиси Сардор Раҳмонкулов. — Муаммага қарши курашиш самарадорлигини янада ошириш ва бу борада ўзаро ҳамкорлигини кучайтириш, одам савдосига қарши курашиш ҳамкорликда ишлашни талаб этади. Адашганлар кам эмас, бир дақиқа ҳам лоқайд бўлмаслик керак.

Маълумки, жабрланувчилар бошқа давлатларга транзит қилиш, чегаралардан ўтказиш орқали сотиб юборилади. Бунга қарши барча давлатлар ҳамкорликда фаолият юритишлари зарур. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг энг кўп эътибор қаратаётган фаолият йўналишларидан бири шу турдаги жиноятдир. БМТ одам савдосига қарши кураш ҳаракати борасида глобал режа қабул қилди. Ҳужжатда замонавий қулликни йўқ қилиш, уюшган жиноий гуруҳлар фаолиятига барҳам бериш кераклиги таъкидланди. Шунга биноан БМТнинг одам савдосига қарши кураш борасидаги глобал режаси кучга кирди. Лекин ҳали-ҳануз бу жиноят инсониятнинг энг оғриқли нуктаси бўлиб қолаётир. Халқаро мутахассислар ҳар йили ер юзиде 4 миллиондан

Оғриқли нуқта

ортиқ катта ёшдаги киши ўз хоҳишларига қарши ушланади, сотилади, сотиб олинади, дея таъкидлашади. XIX асрнинг муҳим жинояти туфайли ҳар йили 10 миллион бола қулликка гирифтор бўлмоқда, 2 миллионга яқин аёл ўз мамлакатлари чегараларидан олиб ўтилиб, қулликка сотилади. Маълумотларга кўра, ҳозир дунё бўйича тахминан 27 миллион киши одам савдоси туфайли қулликда яшамоқда. Бу борада Непал, Судан, БАА, Ҳиндистон, Габон, Ганга каби давлатларда энг оғир ҳолатлар кузатишмоқдаки, маъмур “бизнес” ортидан келадиган даромадлар ноқонуний қурол-яроғ ва олмос савдоси келтирадиган даромадларга тенглашиди. Уюшган жиноий гуруҳлар эса шунинг ортидан йилига 32 миллиард АҚШ доллари миқдорида даромад топишади.

Жинсий эксплуатация, мажбурий меҳнат, кўчаларда тиланчилик қилиш ва инсон органларини трансплантация қилиш унинг энг асосий унсурларидан бири. Замонавий қулликнинг тез урчишининг энг асосий сабабларидан бири ҳам айнан катта даромад олиш манбаига айланганидир.

Шу маънода жамиятимизда хотин-қизлар бандлигини таъминлаш ва уларнинг алданиб қолмасликларининг олдини олиш ҳамда одам савдосига қарши курашиш самарадорлигини ошириш мақсадида Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси давлат ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда қатор ишларни амалга ошириб келмоқда. Бу борадаги лойиҳаларни амалиётга тадбиқ қилишда хотин-қизлар ташкилотлари ҳам фаол иштирок этаётир. Хусусан, касб-хунар ўргатиш, уларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш ва аёллар бандлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси БМТнинг тегишли тузилмаси билан ҳамкорликда қишлоқ хотин-қизларининг иқтисодий билимини ошириш, уларга микрокредитлар ажратишга кўмаклашмоқда.

Вирко, бу турдаги жиноятлар ҳали тўла барҳам топгани йўқ. Одам савдосидан жабр кўрган хотин-қизларнинг мурожаати бунинг тасдиғидир. Мурожаатлар бўйича қўрилган чора-тадбирлар туфайли айбдорлар аниқланиб, зарур чоралар қўрилмоқда. Шу билан бирга, одам савдосидан жабр кўраётган фуқароларга тегишли реабилитация марказларида ёрдам кўрсатиш йўлга қўйилган.

Олим ЖУМАОБОВ,
“Оила ва жамият” мухбири

БАНДЛИК ТУРЛИ МУАММОЛАРНИНГ ОЛДИНИ ОЛАДИ

Андижон шаҳридаги Заҳриддин Муҳаммад Бобур номидаги вилоят музикали драма ва комедия театрида “Энг намунали фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари” республика кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди.

“Гўзал ва бетакроримсан, муқаддас Ватаним, жоним сенга фидо, Ўзбекистоним!” шiori остида ўтказилган тадбирда сўзга чиққанлар маҳалла институтининг нуфузини юксалтириш, ҳуқуқ ва ваколатларини кенгайтириш, моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, ислохотлар жараёнидаги фаол иштирокини янада кучайтириш, аҳоли бандлигини таъминлаш хусусида ўз фикр-мулоҳазаларини билдириб ўтидилар.

Жойларда маънавий муҳит барқарорлигини таъминлаш, миллий қадриятларни кенг тарғиб қилиш, оила институтини янада мустаҳкамлаш, аҳоли, айниқса, келажагимиз аталари бўлган ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини кенг қарор топтириш, жамиятда маҳалла институтининг ўрнини кенгайтириш, нуфузи ва таъсирини янада ошириш мақсадида

анъанавий тарзда ўтказиб келинаётган маъмур танловда туман ва шаҳар босқичида гоилиқини қўлга киритган 17 маҳалла фуқаролар йиғини жамоаси уч шарт бўйича ўзаро баҳс олиб борди.

Ҳудудда амалга оширилаётган бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари, “Соғлом она ва бола йили” Давлат дастури ижроси доирасида эришилган ютуқ ва натижалар, ижобий иш таъриқлари ҳакамлар ҳайъати томонидан баҳоланди. Хусусан, маърифий ишларни ташкил этиш, миллатларaro дўстлик ва тотувлиқни мустаҳкамлаш, ёшларни баркамол этиб тарбиялаш, миллий қадриятларни асраб-авайлаш, аҳоли, айниқса, ёшлар ва хотин-қизлар бандлигини таъминлаш, одам савдосининг олдини олиш каби йўналишларга эътибор қаратилди.

— Бугунги танлов орқали вилоятимиздаги маҳаллаларда амалга оширилаётган салмоқли ишлар билан танишини ҳамда ўзаро таъриба алмашиш имконига эга бўлди, — дейди Шахрихон туманидаги Андижонлик маҳалла фуқаролар йиғини раиси Абдукарим Насриддинов. — Маҳалламиз

аҳолисини, айниқса, коллеж битирувчиларини иш билан таъминлаш доимий эътиборда. Бу чет элда мўмай даромад топиш ҳавасининг олдини олади. Ўзоқдаги буғдойдан, ёнингдаги тариқ яхши дейди-ку! Ўтган йиллар давомида ҳудудимизда асрларга татигулик ибратли ишлар амалга оширилиб, муайян ютуқларга эришилди. Бунинг барини маҳалла аҳолиси қилаётти. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ривожига аҳоли, айниқса, хотин-қизлар ва ёшлар бандлигини таъминлашда муҳим омил бўлмоқда. Бунда албатта, йиғин ҳузуридаги комиссияларнинг аҳамияти катта эканини айтиб ўтиш жоиз.

Қизиқарли ва баҳс-мунозараларга бой кечган танловнинг якуний натижаларига кўра, биринчи ўринни Қорасув шаҳридаги “Бўрихон Аҳмедов” маҳалла фуқаролар йиғини жамоаси қўлга киритди. Иккинчи ва учинчи ўринларга эса Марҳамат туманидаги “Ойбек” ва Шахрихон туманидаги “Андижонлик” маҳалла фуқаролар йиғини муносиб деб топилди. Ҳолибларга ҳомийларнинг қимматбаҳо совғалари топширилди.

Тадбир доирасида ташкиллаштирилган маҳаллалар фаолиятига оид фотоальбомлар, стендлар, хунармандлик ишлари, миллий либослар кўргазмалари ҳам йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Кенжабой ШАМШАТОВ,
“Маҳалла” хайрия жамоат фонди
Андижон вилоят бўлими маъмур котиби

Оталар ва болалар

МЕНИНГ ЎҒЛИМ ЧЕМПИОН

“Ўғлингиз барака топсин, қишлоғимиз чемпиони бўлди”, “Эй қўйсангиз-чи, жаҳон кубоги соҳиби денг”, “Айрим тўрт мучаси соғ одамлар бир ишни эпловмай юганда, буни қаранг, Қудратжон футбол орқасидан дунё кўриб, юртимизга ғалабалар олиб келди-я”. Чойхонадаги маҳалладошларнинг бу гапларидан Олим ота гурурланди. Раҳмат дея жавоб берар экан, хаёлан ўғлини бағрига босиб, уни алқар ва яна яқин ўтмиш бир-бир ёдга тушар эди.

медали билан тақдирландим. Севган соҳангизда керакли эканлигингиз, сеvimли машгулот сизга завқ ва ифтихор бергани сайин ўзингизга бўлган ишонч ортар экан. Ўз камчилиги сабаб тортиниб юрган тенгдошларимни ҳам кўрдим, соғлом танишларимнинг менга ҳаваси келгани ҳам ёдимда. Шундай экан, ҳаётда энг муҳими, мақсадни қанчалар чиройли танлаш ва унга томон интилишдир, деб ўйлайман.

– Халқимизда бир йигитга қирқ хувар оз, деган нақл бор. Футболдан ташқари нималарга қизиқасиз?

– Спортнинг энг муҳим жиҳати у одамни чиниктиради. Файрат ва шижоати кўпайиб боради. Дала ишлари

нади. Яқинларингиз сизнинг биринчи ишқибозларингиз бўлмаса, имкони-ятларининг бўлиши мушкул, албатта. Уларнинг футболга бўлган муносабати қандай?

– Кўпчилик машҳур футболчиларга ҳавас қилиб спортга кириб қолишади. Оиламдагилар иштиёқ уйғотган. Отам футбол ўйнар эди. Ўшанда уларнинг кетидан юриб, ўйинларини томоша қилганман. Ҳаракатларини такроллашга уринганим ёдимда. Футбол ўйинларининг барчасини ҳатто оиламиздаги аёллар ҳам биз билан бирга кўрарди. Футбол бош мавзуимиз бўлган. Шунга қарамасдан оилада ёлғиз мен бо спорт билан мукамал шуғулландим. Яқинларим доим

қўнғироқ қилди. Ўшанда, биринчи ўринни олди, деганида ҳаяжондан гапиролмаганман. Ёнимдаги қизимга – аканг билан гаплаш дея телефонни берган эдим. Ўша вақтдаги ҳис-туйғумни сўз билан ифодалаш қийин. Буни фақат, ўғлининг чемпиони бўлганини эшитган оталар ҳис қила олади, назаримда. Фарзандларимни ватанпарвар, юрт қорига ярайдиган қилиб тарбиялашга тиришдим. Бола тарбиясида отанинг ишончи жуда муҳим. Уни ҳали ёш, ҳеч нарсани билмайди, дея тергаш тўғри эмас. Фарзанд билан муносабатда керак вақтда ота, керагида дўст бўла олиш лозим. Уларнинг ўтаётган вақтини сарҳисоб қилиб бораман. Бўш бўлиб қолса, албатта, нимагадир йўналтиришга тиришаман. Айрим оталар ўғлим улайиб, ақли ўзига етади, уни назорат қилишнинг шарт эмас дейишади. Фарзандининг қаерда эканлиги, нима билан бандлигини билмаган оталарни сира тушунмайман. Ахир, биз умримизнинг охирига қадар, уларнинг тарбиясига масъулмиз.

– Ота фарзандларининг табиатини, дунёқараши, фикрлаши, нимага қодир ёки нўноқлигини яхши билади.

– Қудратга ўхшаган айрим болалар ўта тушқун кайфиятда бўлади, бу учун атрофдагиларни айблайди ва ўзини четта олади. Лекин, ўғлим доимо қулиб юради, таниш-нотанишлар билан бир зумда тил топишади. У ҳар доим оилада, маҳалла ва жамиятда ўз ўрнига эга бўлишга интилан. Фарзандимнинг ҳар бир ишга қунт билан ёндашишини, интилувчанлиги, содир бўлаётган воқеалар, янгиликларни нафақат билиши, унга ўзининг мустақил фикрини ҳам билдиришини қадрлайман, болаларимга насихат бераман. Айниқса, чемпионатга отланганида элнинг дуосини ол, қай юрда бўлманинг оилангиз, Ватанингни шаъни ва номусинг баланд кўтаргин, дейман. Тарихий китобларни кўпроқ мутолаа қилишини, ўзга элларда ўз юртини мукамал билиши кераклигини уқтираман. Биласизми, байроғимизни баландларга қилипратётган спортчи, илмли болаларимиз билан ҳар биримиз фахрланамиз. Шундай ёшлар орасида менинг ҳам ўғлим борлиги қалбимни гурур ва ифтихорга тўлдирди, десам муболага бўлмайди.

Камола АДАШБОВЕВА

бўладими, боғдорчилик юмушларида спортчи эканимни ҳис қилиб ишлайман. Анор, узум ва полиз экинларини етиштиришда оиламдагиларга кўмаклашаман. Сира иш танламайман, меҳнат қилиш завқ беради. Аммо, яна бир камчилигим бор. Футбол бўлган жойда ҳамма нарсани унутаман. Шу сабаб, спортни мукамал ўрганиш мақсадида Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университетига жисмоний тарбия факультетида имтиёзли таҳсил олдим. Ҳозир энг катта мақсадим – болаларга футбол сирларини ўргатиб, ёш чемпионларни тайёрлаш.

– Қизиқишларимиз онладан бошла-

қўллаб туришди. Айниқса, хорижда бўлган мусобақалардан қайтганимда кутиб олишар, ярим тун бўлишига қарамай қариндошларни, қўни-қўшинларни зиёфатга қақришарди. Ўшанда отам: “Бу менинг ўғлим, менинг чемпионом”, деганларида, яна тезроқ мусобақалар бўлса-ю, тайёргарлик бошласам дер эдим. Мусобақагача қанчалар ҳаяжон бўлса, юртимга қайтгач ҳам худди шундай бўлган.

Фарзандининг ғалабаларидан беҳад қувончга туйган Олим ака сўзбасти-мизга қўшилди.

– Аргентинадаги жаҳон чемпионати якунлангач, ярим кечаси ўғлим

қадрлайман, болаларимга насихат бераман. Айниқса, чемпионатга отланганида элнинг дуосини ол, қай юрда бўлманинг оилангиз, Ватанингни шаъни ва номусинг баланд кўтаргин, дейман. Тарихий китобларни кўпроқ мутолаа қилишини, ўзга элларда ўз юртини мукамал билиши кераклигини уқтираман. Биласизми, байроғимизни баландларга қилипратётган спортчи, илмли болаларимиз билан ҳар биримиз фахрланамиз. Шундай ёшлар орасида менинг ҳам ўғлим борлиги қалбимни гурур ва ифтихорга тўлдирди, десам муболага бўлмайди.

НАМАНГАНЛИК ФУТБОЛЧИ ҚИЗЛАР МИНТАҚА ҒОЛИБИ БЎЛДИ

Наманганда “Ўзал ва бетакоримсан, муқаддас Ватаним, жоним сенга фидо, Ўзбекистоним!” шiori остида футбол бўйича қизлар ўртасида ўтказилган “Яшил майдон маликалари” мусобақасининг минтақавий босқичида Наманган, Фарғона, Андижон вилоятлари жамоалари ғолиблик учун баҳсладиди.

Ватанимиз мустақиллигининг йигирма беш йиллигига бағишлаб Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ва “Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳамкорлигида ташкил этилган тадбирда мамлакатимизда хотин-қизлар, хусусан, она ва бола саломатлигини муҳофаза қилишда спорт ва соғлом турмуш тарзи тамойилларидан самарали фойдаланишга алоҳида эътибор қаратилаётгани таъкидланди.

– Президентимизнинг 2014 йил 6 февралдаги

“Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-

тадбирлар тўғрисида”ги қарори ижроси доирасида ўтказилаётган мазкур мусобақа хотин-қизларни спортга жалб этиш ва уларнинг соғлом бўлишида муҳим аҳамият касб этмокда, – дейди Наманган вилояти ҳокими ўринбосари, вилоят хотин-қизлар қўмитаси раиси Х.Юсупова. – Бу каби спорт тадбирлари оилаларда соғлом турмуш тарзини шакллантириш, хотин-қизлар ва болалар соғлигини мустаҳкамлашнинг самарали воситаси сифатида жамият тараққиётига хизмат қилади.

Ғолибликни қўлга киритган Наманган вилояти жамоаси мусобақанинг Навоий шаҳрида ўтказилган мамлакат босқичида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

uza.uz сайтидан олинди.

НУРИСТОНДА СПОРТ БАЙРАМИ

Хотин-қизлар спорти

Нишон тумани Нуристон шаҳарчасида “Аёллар спорт фестивали” ўтказилди. Унда 350 нафар спортсевар хотин-қиз иштирок этди.

– Фестивалнинг асосий мақсади – соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, аёллар, хусусан, фарзанд тарбияси билан банд уй бекалари ўртасида спортни янада оммалаштиришдан иборат, – дейди туман ҳокими ўринбосари, Хотин-қизлар қўмитаси раиси Ш.Хўжакулова.

Мусобақаларда Талимаржон шаҳридаги “Дўстлик”, “Оби-ҳаёт”, Нуристон шаҳарчасидаги “Нуристон”, “Юксалиш” маҳалласи хотин-қизлари фаол иштирок этиб, юқори ўринларни қўлга киритди.

Ғолиблар фестивалнинг вилоят босқичига йўлланма олди.

Ўз муҳбиримиз

ОНАМ

ЯРАТГАН БОҒ

Юрагингда ғам бўлмас –
меҳрибон онанг бўлса,
Ғам чеккани дам бўлмас –
меҳрибон онанг бўлса...

Радиодан таралаётган кўшиқ мунис мушфиқ, хокисор онажонимни ёдимга солди. Бир зум хаёлга чўдим. Туткич бермас хаёллар бу ерлардан олисларда – ариқларида жилдираб сув оқаётган, чеккасида кўкка бўй чўзган теракларни, чаман бўлиб очилиб турадиган гулзоримизни, сўрида неварасига эртақ айтиб бераётган онажоним томон етаклади.

Онажоним 85 ёшни қарши олган. Эсимда, отамдан айрилганимизда онам эндигина 35 ёшга кирган эди. Бир этак бола билан қолганди. Тонг сахардан биз уйқудан тургунча сизир соғиб, молларга ўт ўриб келарди. Апил-тапил нонушта қилиб олгач, опаларим ва акаларимга нима юмуш қилиш лозимлигини ўқтириб, елкасига катта кетмонни ташлаб далага шошарди. Тушликда ҳам онам бафуржа ўтирганини кўрмасдик. Овқатланиб бўлгач, дарҳол хамир қоригша тушарди. Кейин яна далага бориб, кечкурун ишдан қайтгач, тандирга ўт ёқарди. Биз эса тандир атрофида “Менинг кулчам қачон пишадими?” дея куймаланиб юрардик. Онам худди полапонларига ризқ топиб келадиган жонсерак қушга ўхшарди.

Афсуски, бир куни бизни сут билан сийлаб турган сизиримизни кимдир ўғирлаб кетди. Онам ноумид бўлмади. Дарҳол бозорга йўл олди. Хайрият, молимиз топилиди. Уни ўғирлар бозорга олиб чиққан экан. Бир ҳафта давомиди, кишининг изгиринида онам мол сотиб олган киши билан ўғрини излади ва топди. Онам олижаноблик қилиб, милицияга ёзган аризасини қайтариб олди.

Онам худди корхона раҳбаридек доим қоп-қора костюмда, қишда бўлса, костюмининг тагидан яшил духоба нимча кийиб юрарди. Етгити болага ҳам ота, ҳам она эди. Бизга доим “Яхши ўқинглар, келажакда битта столнинг эгаси бўл! Ўқийман десанг, барча шароитинг-ни яратиб бераман. Фақат дангасалик қилманглар!”, дея қулогимизга қуярди. Эринмасдан ҳар ҳафта мактабимизга бориб, сиф раҳбарларимиздан бизнинг ўқишимизни, ҳулқимизни суриштириб турарди. Ота-оналар йиғилишига доим биринчилардан бўлиб борарди. Кўпчиликнинг ота-онаси бундай

йиғилишларга боришмасди ҳам. Бироқ менинг онам кўни-қўшнилари ҳам қўяда қўймай ота-оналар йиғилишига судрарди. Йиғилишдагилар бир овоздан онамни мактабдаги ота-оналар қўмитасининг раиси этиб тайинлашди. Онам уйга келгач, бизлардан нима сабабдан мактабдаги тadbирларда шезъ ёки қўшиқ айтмаганимизни сўрарди. Чунки онам байрамларда ҳам бизнинг қувончимизга шерик бўлиб мактабимизга борарди. Онамнинг спортга ва санъатга меҳри ўзгача. Шунинг учун мен ва Инобат опамни мусиқа мактабига берди. Акамларни эса кураш тўғрисида қатнаштирди. Биз уйга фахрий ёрлик ва ташаққурномалар олиб қайтганимизда онам уни кўни-қўшниларга айтиб чарчамасди.

Онамни ҳеч қачон тинчгина ўтирганини эслай олмайман. Доим ўзимизники камдек бировларнинг

Сандиқдаги матоларин-гиздан чиқараверинг. Биз ўзимиз кимга нима қўйиш кераклигини айтаемиз”, деб қолишди. Шунда онамнинг жаҳли чиқиб: “Ўзи бу латта-путталарни қўйишни ким чиқарган?” деди.

Ҳеч ким чурқ этолмади. “Ҳозир қудалар ҳам бу матоларини оладиларда, уйларида боволиб, йўқ ердаги гийбатларни қилишади. Ҳали сизларнинг кўтариб келган тоғаларингизга ҳам мато қўйиш керакдир?” деди онам яна аёлларга бир-бир қараб.

“Ҳа, энди Анорхон, ўргилай, ахир бу бизнинг урф-одатимиз-да. Элчилик. Қилмасак уят бўлади. Ахир, ҳамма ҳам сандиқга яхши ниятлар билан тўйга деб мато йиғади-ку”, деди Ҳанифа хола.

“Йиғсин, йиғмасин демайман. Бироқ ортиқча даҳмазанинг кимга

Онам – бебаҳо давлатим

Онам ваъдасининг устидан чиқиб, барчамизни ўқитди. Биз фарзандлар ўқитувчи, сартарош, сураткаш, бухгалтер, журналист бўлиб етишдик. Тўрт киз тўрт томонга келин бўлдик. Ҳовлимизга икки келин тушди. Тақдир тақозоси билан иккинчи келинимиз Татаристоннинг Уфа шаҳридан тушди. Альбина янгам ўзбек тилини умуман билмасди. Фақат рус тилида сўзларди. Шу келинни онам ўзбекча гапиришга, ўзбекона урф-одатларга, қадриятларга ўргатди. Йигирма йилдан бунён бу келин билан она-боладек яшаб келишяпти. Онам қишлоқда яшаса-да, телевидениеда кўрган спорт иншоотларини оруз қилади. Шунинг учун невараси Эльвирани олти ёшдан оқ спортнинг карата турига берди. Унда кейинги невараси Наргизани эса баддий гимнастикага олиб борди. Кенжабой Аслаббекка шахмат-пашанини ўрганиши учун шароит яратиб берди. Уларнинг тўғрагида пулни нафақасидан бериб борди.

Самарқанд вилояти Каттақўрғон шаҳрида қаратё бўйича республика босқичи бўлиб ўтди. Унда Эльвира Ҳимматова фахрли III ўринни эгаллаб, бронза медалига сазовор бўлди.

Синглиси Наргиза Сайдумурод қизи эса Иштихон туманида ўтказилган баддий гимнастика мусобақасида солибликни кўлга киритди.

Кенжабек невараси расмоллик мутахассислиги бўйича ўқиган. У чизган суратлари билан доим кўрик-танловларда ғолиб бўлган. “Янги авлод” танловида ҳам лауреат бўлди. Ўтган йили “Биз одам савдосига қаршимиз” расмлар кўрик-танловида биринчи ўринни эгаллаб, қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди. Расмлари кўргазмасини тақдир этди.

Мен ҳам

онамнинг турткилашлари ортдан “Муво-занаат”, “Аёл қалби” ва “Ойла тилсими” газеталарига боп муҳаррир бўлдим. “Ойла шифокори” газетасида эълон қилинган “Лазер XXI аср технологияси” номли мақолам учун “SORBY

FINE” компаниясининг сертификати, Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитасининг “Бахтимиз қомуси”, Журналистлар ижодий уюшмасининг “Атиргул” республика кўрик-танловларида биринчи ўринларни олишга муваффақ бўлдим. Ҳикояларим “Миллий истиқлол гоёси” мактаб дарслигига киритилганидан хурсандман.

Инобат опам Самарқанд шаҳридаги 6-болалар мусиқа ва санъат мактабиди ўқувчиларга дутор чалиш сирларини ўргатади. Унинг дуторчи қизлари ҳар йили санъат соҳасидаги танловларда иштирок этиб, фахрли ўринларни эгаллаб келишади. Хаттоки Инобат опамнинг дуторчи қизлари Республикада ўтказилган санъат бўйича 7 ёшдан 14 ёшгача бўлган ўқувчилар ўртасидаги танловда ҳам лауреат бўлишди.

Бугун онам Йигирмата невара, саккиз эварани бағрига босиб, тинч ва овоз замонамизга шукрона айтиб ўтирибди. Онам юз ёшга қирганида ҳам биз билан бирга бўлишни истаймиз ва улар билан фахрланамиз. Онам яратган боғ гуллаб яшнаяпти.

Хонбиби ХИММАТ қизи,
журналист

ҳам ташвиши билан юрарди. Баҳор келиши биланок, дарҳол кўни-қўшнилари йиғиб, ҳовлимизда сумалак қилишни бошларди. Тонггача биз ҳам катталарга қўшилиб ухламасдик. Онам доира чалиб лапарлар айтди, қолган аёллар бўлса ўйинга тушишарди.

“Наврўз” байрамни ҳам онам елиб-югуриб ташкиллаштирарди. Татаристоннинг

Уфа шаҳридан олиб келган келини – Альбинага махсус атласдан кўйлак тикириб кийдирад, саҳнавий томошалар уюштирарди. Махалла идорасига чиқиб, аёлларни йиғиб, фольклор ансамбль ҳам тузди. Бу фольклор ансамбли халқ кўшиқ ва лапарларини ижро этарди. Улар байрамларда, тadbирларда қатнашиб, йиғилганларни хушнуд қилишарди.

Қишлоғимиздагилар тўй ёки тadbир қилишмоқчи бўлишса, дарҳол бизни келиб: “Анор момо, бормасангиз бўлмайди. Кайвонимизсиз. Ўргатиб туринг”, дея олиб кетишди. Махалламизда бирор-бир оилда келишмовчиликлар юзага келса ҳам онамни чақиринишади. Онам дарҳол бу келишмовчиликларни бартараф қилади.

Махаллага бориб, оқсоқолни қўяда қўймай “Дарвешона” қилдиришга ундарди. Баҳор ойининг охирларида Қорасувнинг бўйида онамнинг ташаббуси билан “Дарвешона” ўтказиларди. Бирор ёш оила қийналиб қолганини сезиб қолса, дарҳол унинг кам-кўстини тўлдиришга, йўл-йўриқ кўрсатишга уста эди.

Нима кўп, ўзбекнинг тўй-ҳашами кўп. Эсимда, уйимизда қандайдир бир йиғин бўлаётганди. Шунда бир талай хотинлар онамга: “Қудаларга яхшироқ матолар қўйиш керак. Улар билан келганларни ҳам қуруқ қайтарманглар.

кераги бор? Майли, шу гал кимга нима қўйсангизлар қўйинглар. К е й и н г и тўйларимизда бошқача йўл тутамиз” деди-да, меҳмонлар ўтирган хонага кирди. “Гап-сўзларни кўпайтирмасдан, кейинги йиғинларга худди эркаклар сингари пул олиб бораемиз. Тоғора, мато қилмайсизлар! Латта-путталарни ўзларига яқин олган қариндошлари қила қолишсин. Тўй-йиғин қиладиган одам битта дафтар тўйсин. Ўша дафтарга ким неча сўм тўёна қўшганини ёзиб қўйди. Чунки бу тўёна – қарз. Эртага бошқалар ҳам шунга қараб ўша пулни қайтаришади. Бу билан тўй қилаётган аёл латталарнинг ғавғосидан, тоғораларнинг йиғилишидан қутулади. Биз берган пуллар унинг бирор каму кўстига ярайди. Бундан кейин вақтнинг қадрига этиб, йиғин қилаётган инсон соат нечага айтса, ўша пайтда борилсин. Тўй ўтиб бўлгандан сўнг ҳам қатор-қатор бўлиб боришни бас қилинглар”, деди онам. Шундан сўнг қишлоғимиздаги аёллар онамнинг айтганларини қилиб, кўп ташвишлардан қутулишди. Бу одат бўлганига ҳам ўттиз йилдан ошди. Қишлоқдагилар бунинг учун онамдан хурсанд.

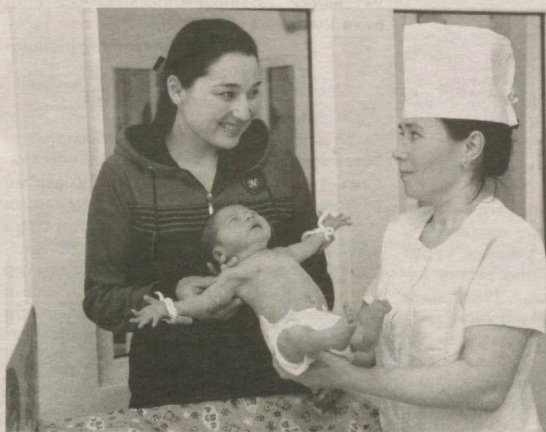
Отамнинг вафотидан сўнг барча юмуш онамнинг гарданида эди. Шунинг учунми барча ишларни ўзи мустақил бажаришга, бизларни меҳнат қилишга ўргатарди.

2016 йил — Соғлом она ва бола йили

ТИББИЙ ТЕКШИРУВ — ЗАМОН ТАЛАБИ

Бугун мамлакатимизнинг қай гўшасига борманг, оиладаги маънавий муҳитни яхшилаш бўйича амалга оширилаётган ишларга гувоҳ бўласиз. Хусусан, турмуш қуришдан олдинги тиббий-текширувни олайлик. Илгари кўпчилик бунга шунчаки бир расмийлик деб қарар, тиббий-текширувдан ўтмаслик йўлларини қидирар эди.

Тўйдан кейин келин-куёв ўртасидаги айрим чигалликлар айнан тиббий текширув ортидан келиб чиқаётганини бугун кўпчилик англаб етмоқда. Шу тобда маҳаллаларда, таълим муассасаларида олиб борилаётган тушунтириш ишлари ўз самарасини бермоқда. Ёшлар ўртасида эрта турмуш қуриш ҳолатлари камайгани, тиббий-текширувлар бекаму кўст адо этилаётгани, оиланинг жамиятдаги ўрни, нуфузи тобора юксалиб бораётгани бу борадаги ишлар самарасидир.

Азал-азалдан ота-боболаримиз фарзанд тарбиясида ота-онанинг ўрнига алоҳида

аҳамият беришган. Шу боис йигит-қизлар ёшлигидан оила масъулиятига ўргатилган. Руҳий тарбияга ҳам эътибор қаратишган. Бу борадаги ишларнинг узвий давомини бугун мамлакатимизда олиб борилаётган туб ислохотлар мазмун-моҳиятида кўришимиз мумкин.

Жорий йилнинг Соғлом она ва бола йили деб номланишининг ўзбек юқоридаги фикримизни тасдиқлайди. Бу миллатнинг эртанги кунига қаратилаётган юксак эътибор намунасидир.

Бугун замоннинг талаби ўзгарди. Тиббий кўрик эса оилаларнинг мустақамлиги йўлида қилинаётган эзгу ишлардан биридир. Бўлажак келин-куёвларни тиббий кўриқдан ўтказиш бўйича масъулиятни кучайтириш, эрта турмушнинг олдини олиш, қизларнинг касб-хунарга эга бўлиб, ҳаётни англаб турмуш қуриши учун шароит яратиш долзарб аҳамиятга эга. Шундагина улар ҳаётда ўзининг муносиб ўрнини топади, жамиятимизнинг фаол аъзосига айланади, эртага у қурайдиган оила ҳам мустақам бўлади. Бундай эзгу ниятни амалга таъбиқ этиш йўлида давлат ва жамоат ташкилотлари, хусусан, маҳалла, хотин-қизлар, нурунийлар, ёшлар ташкилотлари ўртасида ҳамкорлик мустақамланмоқда.

Муқаддас ҒАЙБУЛЛАЕВА,
Қўйи Чирчиқ тумани ФХДЁ бўлими
1-тоифали иш юритувчиси

Устоз ва шогирд

Бугунги кунда юртимизда ёшлар тарбияси давлат сиёсати даражасига кўтарилган. Айниқса, уларни касбга йўналтириш, орзу-интилишларини қўллаб-қувватлаш, шунингдек, бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари учун етарлича шароитлар яратилган. Бу борада албатта “Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракатининг ўрни катта.

ТЎҚУВЧИЛИК АСАБЛАРНИ ТИНЧЛАНТИРАДИ

Фарғона вилояти, Бешарик туманида фаолият юритаётган “Ёшлар” марказида бир неча тўғарақлар очилган. Айниқса, тўқувчилик тўғараги алоҳида эътиборга лойиқ.

— Тўқувчилик — аслида амалий санъат тури ҳисобланиб, турли халқларнинг ижодий туғанмас асаридир, — дейди тўғарақ раҳбари Замира опа Ғаниева. — Бу санъат ўқувчиларнинг фикрларини жамлашга, бўш вақтларини мазмунли ва фойдали ташкил қилишга ёрдам беради. Шунингдек, тўқувчиликда хом-ашё ҳеч қачон нобуд бўлмайди. Ўрганувчи ўз қўллари билан яратган кийим ёки буюмни кўриб, кўзи қувнайди, кўз нури янада равшанлашади. Кайфияти кўтарилиб, асаблари тинчланади.

Мустақиллик шарофати билан имкониятларимиз янада кенгайди. Ҳозирда бозор ва дўконларимизда хоҳлаган рангдаги сифатли юпқа-қалинликдаги турли хил матолардан келтирилган ипларни топиш мумкин. Бу иплардан хоҳлаган кийим-бош, кийим, юмшоқ ўйинчоқлар, тўшамалар,

стол, стул, машина ўридиқлари учун астарлар тўқиш мумкин. Энг муҳим тарафларидан яна бири, кўл меҳнати асосида яратилган ана шундай нозик буюмлар оила бюджетига ҳам фойда келтиради.

Замира опа ҳар йили кўплаб шогирдларини тўқувчилик ҳунарига ўргатади. Ўзининг ижодий ишлари билан турли хил кўрик-танловларда фаол қатнашиб боради. Унинг шогирдлари орасида иқтидорли ёшлар талайгина. Гулнора Абдусаломова, Камола Ботинова, Шаҳноза Туранова, Сарвиноз Жалолидина, Шоҳсанам Муллаева каби қизлар ушбу санъат турини мукамал ўрганишга, янгича услубларни яратишга ҳаракат қилмоқда.

Қувонардиси, тўғарақдаги ўрганувчиларнинг асосини коллеж ўқувчилари ташкил этиб, улар нафакат бугунги кунда ўз ўқув даргоҳларидаги мутахассисликлари бўйича билим-қўникмага, шу билан биргаликда тўқувчилик ҳунарини ўрганишга ҳам бел бўлаган.

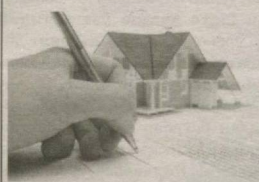
Дилором АКБАРОВА

СЎРАНГ, ЖАВОБ БЕРАМИЗ

МУЛК ИЖАРА ШАРТНОМАЛАРИНИ РАСМИЙ ПАШТИРИШ ТАРТИБИ ҚАНДАЙ?

— Мулк билан боғлиқ ижара шартномаларини нотариал тасдиқлаш тартиби қайси қонун ҳужжатида белгиланган ва қандай турлари мавжуд?

Э.Арслонова

мулк, кўчмас мулк ва корхона ижарага бериш шартномаларини нотариал тасдиқлаш каби турлари мавжуд.

— Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2010 йил 30 мартда тасдиқланган “Нотариуслар томонидан нотариал ҳаракатларни амалга ошириш тартиби” тўғрисидаги Йўриқномада Мулк билан боғлиқ ижара шартномаларини нотариал тасдиқлаш тартиби белгиланган бўлиб, унинг

АВТОМОБИЛНИ ИЖАРАГА БЕРМОҚЧИМАН...

— Шахсий автомобилни яқин танишимга мулк ижараси шартномаси асосида бермоқчиман, шунга кўра давлат нотариал идорасига қайси ҳужжатларни тақдим этишим лозим?

Р.Муртозов

— Сиз шахсий автомобилнингизни яқин танишингизга мулк ижараси шартномаси асосида бермоқчи бўлсангиз, давлат нотариал идорасига қуйидаги ҳужжатларни, жумладан, автомобилга бўлган ҳуқуқни тасдиқловчи ҳужжат (нужсаи қолдирилиб, асли қайтариб берилади) ни, ижарага берилаётган автомобилнингизни бошқа шахсга ўтказиш тақиқланмаганлиги

ва хатланмаганлиги ҳақидаги маълумотни, автомобилнинг хотинингиз билан умумий биргаликдаги мулк бўлса, хотинингизнинг розилиги, Сиз ва ижарага олувчи ўртасида тузилган мол-мулкни топириш ва қабул қилиш далолатномасини тақдим этишингиз лозим.

МУЛК ИЖАРАСИ

— Мулк ижараси шартномаси қанча муддатга тузилади, шартномани қачон бекор қилиш мумкин?

С.Аҳмаджонов

— Мулк ижараси шартномаси шартномада белгиланган муддатга тузилади, агар мулк ижарасининг муддати шартномада белгиланмаган бўлса, шартнома номуайян муддатга тузилган ҳисобланади. Бунда, тарафлардан ҳар бири бошқа тарафни бир ой олдин, кўчмас мулк ижарасида эса — уч ой олдин ёзма равишда огоҳлантириб, истаган пайтда шартномадан воз кечиши мумкин.

ЭЪЛОН

Эсонов Азиз Раҳимбердиевичга тегишли Тошкент шаҳар Мирзо Улукбек тумани Оққўрғон кўчаси 17-уй 70-хонадоннинг олди-сотди шартномасига асосан 01.12.2015 йилдаги № 10450 сонли кадастр ҳужжати йўқолгани сабабли БЕКОР қилинади.

КЎЧМАС МУЛК ИЖАРАСИНИНГ ТАРТИБИ ҚАНДАЙ?

— Фойдаланилмай турган новвойхона дўконини бир танишимга кўчмас мулк ижараси шартномаси асосида бермоқчиман. Шунга кўра, давлат нотариал идорасига қайси ҳужжатларни тақдим этишим лозим?

Б.Қурбонов

— Сиз номингиздаги фойдаланилмай турган новвойхона дўконини танишингизга кўчмас мулк ижараси шартномаси асосида бермоқчи бўлсангиз, давлат нотариал идорасига қуйидаги ҳужжатларни топиришингиз лозим. Жумладан, дўконнинг Сизга мулк ҳуқуқи асосида тегишли эканлигини тасдиқловчи ҳужжат (нужсаи

қолдирилиб, асли қайтариб берилади) ни, “Ергеодекадастр” давлат қўмитаси ҳудудий бўлиминининг маълумотномаси ва Винолар ва иншоотларга бўлган ҳуқуқнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (нужсаи қолдирилиб, асли қайтариб берилади) ни, ижарага берилаётган дўкон хотинингиз билан умумий биргаликдаги мулк бўлса, хотинингизнинг розилигини, дўкон гаровга қўйилган бўлса, гаровга олувчининг розилигини тақдим этишингиз лозим.

Жиззах вилояти, Дўстлик тумани ДНИ нотариуси
Отабек ТЕМИРОВ жавоб берди.

УЯТНИ УЯТИРГАН

Тараққиёт — одамни доимий интилишга, изланишга ундовчи куч. Бироқ инсон тараққиётга эмас, тараққиёт инсонга хизмат қилиши керак. Қолаверса, тараққиёт деб инсон ўзи яшаб турган жамият билан ҳисоблашши, миллий менталитетнинг ёзилмаган қонун-қоидаларига амал қилиши ва албатта, ўзалигини йўқотмаслиги лозим. Гап тараққиёт деганда нимани тушунишимизда...

Мисол учун телефонни олайлик. Телефон — том маънода тараққиёт маҳсули. Кипф қилинганига юз йилдан ошган ушбу восита йиллар давомида инсонларни бир-бирига яқинлаштиришга, оғирини енгил қилишга хизмат қилиб келди. Бироқ бир пайтлар мулоқот воситаси ҳисобланган телефон бугун ўз вазифасини деярли унутди. Биз телефон ёки интернетнинг салбий жиҳатлари ҳақида насихатбозлик қилиб, кимгадир ақл бўлмоқчи эмасмиз. Юртдошларимизнинг бу борадаги фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашмоқчимиз, холос.

СУРАТГА КЎЧАН АНДИШАСИЗЛИКЛАР

Интернет фойдаланувчилари орасида "Instagram" тармоғи анча оммавийлашди. Фойдаланувчилар асосан суратлари билан мулоқотга киришадиган ушбу ижтимоий тармоқ дастлаб санъат соҳаси вакиллари орасида урфга кирган бўлса, бугун ундан турли ёшдаги, турли касб эгалари фойдаланмоқда. Хориж "юлдўз"ларининг ҳар хил қилиқлари, беҳаёликларини фото жамланма сифатида тарқатиш орқали машҳурликка эришишлари ҳақида эпитиб, ёқа ушлардик. Буни қарангки, бугун юртимизда ҳам санъаткорлар бошлаб берган "эстафета"ни кексаю ёш бирдай давом эттирмоқда. Яъни юртдошларимиз гоҳ оилавий суратларини, гоҳ овқатланаётгани, гоҳида ётганини, уяту андишани йиғиштириб қўйиб, суратларга муҳрлаб, ижтимоий тармоқлар орқали танишу нотанишга кўз-кўз қилмоқда.

Яқинда фарзандли бўлган таниш аёлнинг "Instagram"даги саҳифасига "меҳмон" бўлдим. У ердаги суратлар, беҳаё тасвирларни кўриб, уятдан юзимни яширишга жой тополмадим. Хоним қоринни ушлаб, белни тутиб, яна алламбало қилиқлар акс этган суратларини саҳифасига қўйган, ҳатто "Бир-биримизни севамиз, натижа эса мана бу!" дея қорнига ишора ҳам қилибди. Балки аёлнинг бу андишасизлигидан эри, қайинбўйинлари беҳабардир, дея ўйладим. Аммо ундай эмас экан. Буни аёлнинг ахлоқ доирасига ситмайдиغان суратларига "like" ("менга ёқди") ишорасини кўрсатган қариндош-уруғларининг муносабати ва суратларга ёзилган изоҳларидан билдим. Аёл фақат оила даврасида томоша қилиш учун мўлжалланган барча суратларини "инстаграм"даги саҳифасига жойлаган шекилли, никоҳ тўйидаги суратлар орасида ҳатто куёв билан чимилдикда ёлғиз қолган пайтлари акс этган тасвир ҳам бор экан. Интернет орқали нағмаи муқомлари акс этган суратларини беғоналарга кўз-кўз қилаётган аёлнинг эри ёки эркак яқинлари орият, ҳамият, номус, хонадон шаъни, деган тушунчалардан шунчалар йироқми?!

Назокат Шоумарова, уй бекаси

ЖАМИЯТ БИЛАН МУЛОҚОТ ҚИЛА ОЛМАСЛИК ДАРДИ
Интернетта сурат жойлаштириш инсон руҳиятидаги

ҳурмат қилиш, ўзалигини қадрлаш туйғулари ҳам бўлиши керак. Ўзини ўзи қадрламаган кишини бошқалар қандай қадрласин? Беҳаё суратларини инстаграм, фейсбук ва бошқа интернет тармоқларига жойлаганлар дунё халқларига ўзбек халқини шу кўринишда тасвирламоқчи бўладиларми? Бу қанчалар хатарли!

Хумора Дадабоева, психолог

ҲАММАСИ БЕКОРЧИЛИКДАН

Шахсий профил — шахсий майдон. Бироқ у ерда ярим яланғоч расм қўйиш — тузоқ! Ўзини шунчалик беҳаё қиёфада кўришни хоҳлаган экан, ана кўзгудан фойдалансин. Ёши ўтгани сайин фикри тўмтоқлашаётганлар ҳам йўқ эмас. Ижтимоий тармоқни тафаккур, ахборот манбаи эмас, кўнғилочар майдон, дея ўйлаш нотўғри. Ёшлар қолиб, эллик-олтмиш ёшдан ошган аёллар ҳам бугун инстаграм ва facebook ижтимоий тармоқларига сурат жойлаштириш бўйича рекорд натижа кўрсатмоқда. Чўмилишга боргани, саёғатга чиққани, янги кийим олгани, хуллас, ҳар бир ишнинг суратга олиб, интернетга жойлаштирилади. Тўғриси ҳаммаси — бекорчиликдан!

Анвар Намозов,
ёзувчи

ТАНА
АЪЗОЛАРИНИ
КЎЗ-КЎЗ
ҚИЛАЁТГАНЛАР

Маникур қилинган бармоқлар, бўялган лаблар, кўз, қош-киприк, оёқлар, пойфазал ҳатто... танасининг уят қисмларини ҳам суратга олиб, инстаграмга жойлаштираётганларнинг кўриб дегинг келадди. Уларнинг одоб-ахлоқи, тарбияси ва руҳий ҳолати ҳам суратга олиб, инстаграмга жойлаштиришнинг нима кераги бор? Бундай аёлларни қанақасига тўғри тушуниш керак? Бу қилғиликларни ҳеч қанақасига оқлаб ҳам, ёқлаб ҳам бўлмайди...

Нафосат Раҳимова, ўқитувчи

СЎНГСЎЗ ЁРНИДА:

Мулоҳазаларимиз кимларгадир эриш туюлса ёхуд кимнингдир ғашини келтирса, ажабланмаймиз. Дунёни ҳар ким ўз қаричи билан ўлчайди. Балки, фикрларимизни маъқулламаганлар турли ижтимоий сайтларда суратларни жойлаштиришга замонавийликнинг бир кўриниши, дея нисбат берадилар. Бироқ ўзини замонавий ҳисоблаган рисоладагидек шахс аввало ўзи туғилиб ўсган юртининг урф-одатларини қадрият даражасига қўтара ола билиши ва миллий менталитетига ҳурматда бўлиши шарт. Ўз тарихи, миллий маънавияти, элнинг азалий қадриятларидан беҳабар ва айро бўлган киши замонавийликни орзу қилиши ақлга ситмайди. Қолаверса, ўзбекона тамойилда оила шаъни муқаддас, хонадон кўрғони метиндек мустаҳкам қўриқланади. Глобаллашув даврининг маҳсулларига элимизнинг минг йиллик қадриятларига раҳна солиш ва коллатини ўз қўлларимиз билан топшириб қўйишга маънавий ҳақимиз йўқ.

Умида АДIZОВА

турли қарама-қаршиликларнинг рамзидир. Бунда одамлар билан мулоқот қилиш истаги ва одамлардан хилватга қочиш истаги бirlaшиб кетган. Инсон доимо алоҳида, ўз ҳудудида бекиниб яшашга интилади. Лекин одамзод ёлғизликда тафаккур қилиш ва ўз шахсини шакллантириш йўллари билмайди. Шу боис ҳам инсон бутун дунёга "Мен борман! Мен тирикман!" деб фото маълумот киритмоқчи бўлади. Бу жамият билан мулоқот қила олмаслик ва ундан ўз ихтиёри билан қочишини оқибатидир. Ўзини ўзбек, шу миллат фарзанди деб билган киши ҳеч қачон беҳаё суратларни ижтимоий тармоқларга тарқатмайди. Қолаверса, инсонда ўзини

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент — 100000.
Амир Темуր кўчаси
1-тор кўча, 2-уй.

Қабулхона: (факс)
233-28-20, Котибят:
233-04-35, 234-76-08

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

Web-site: oila-va-jamiyat.uz

Газета 2013 йил 20 мартда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 10-2995 рақами билан рўйхатга олинган. Буюртма Г — 836. Формати А-3, ҳажми 2 табоқ. Адади — 4093. Ваҳоси келишилган нархда.

Босишга топшириш вақти — 15:00 Топширилди — 15:00

Бош навбатчи: К. Адашбоева
Навбатчи: Ш. Мўминова
Масъули: С. Сайдалимов
Саҳифаловчи: А. Маликов
Газета таҳририят компьютер марказида
терилди ва саҳифаланди

ISSN 2010-7609

1 2 3 4 5

Оила ва жамият

Ижтимоий-сиёсий,
маънавий-маърифий газета

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Хотин-қизлар
қўмитаси, "Болалар ва
оилаларни қўллаб-қувватлаш"
ассоциацияси (Болалар
жамғармаси) ва "Соғлом авлод
учун" халқаро хайрия фонди

Бош муҳаррир:
Воҳид Луқмонов

Обуна
индекси — 176